

Ohje ulkomuodon jalostustarkastukselle

Kennelliiton hallituksen 3.2.2022 hyväksymä.

Päivitetty 6.10.2022, päivitykset voimassa 1.1.2023 alkaen.

1 Tarkoitus

Ulkomuodon jalostustarkastuksen tarkoituksena on kerätä yksityiskohtaista tietoa rodun koirien ulkomuodosta ja rakenteesta. Yksittäisen koiran jalostustarkastus antaa tietoa koiran ominaisuuksista ja mahdollistaa myös vertailun rodun muihin koiriin, rodun keskitasoon ja rodun jalostuksen tavoiteohjelmassa (JTO) määriteltyihin jalostustavoitteisiin.

2 Ihanneprofiili

Rotujärjestö tai sen alainen yhdistys rotujärjestön valtuuttamana määrittelee, mitkä ominaisuudet ovat rodulle ihanteellisia, hyväksyttäviä/neutraaleja, ei-toivottavia tai hylättyjä (ihanneprofiili). Hyväksyttävä tarkoittaa kokonaisuuteen suhteutettuna vielä jalostuskoiralle kelvollista tai sallittua. Erityisesti ei-toivottavat ja hylkäävät ominaisuudet tulee huomioida yhdistelmien suunnittelussa. Hylkääviä kohtia voivat olla rotumääritelmässä mainitut hylkäävät ominaisuudet ja terveyteen vaikuttavat liioitellut ulkomuotopiirteet.

3 Tarkastuksen järjestäminen

Jalostustarkastuksen järjestämisestä vastaa rotujärjestö tai sen alaisuudessa toimiva rotuyhdistys tai -kerho. Järjestävä yhdistys kutsuu jalostustarkastajan/-t ja vastaa tilaisuuden käytännön järjestelyistä avustavine henkilöineen ja tarpeistoineen.

Tarkastuspäivän aikana jalostustarkastaja voi arvioida korkeintaan 16 koiraa. Jalostustarkastajalla on oikeus sopia järjestävän tahon kanssa alhaisemmasta koiramäärästä. Järjestävä yhdistys voi päättää tarkastuksen järjestämiseksi vaadittavan vähimmäisosallistujamäärän.

4 Osallistumisoikeus ja sen rajoittaminen

Tarkastettavalla rodulla tulee olla voimassa oleva, Kennelliiton hyväksymä ihanneprofiili. Järjestäjä voi rajata tarkastukseen otettavia rotuja.

Osallistuvien koirien tulee täyttää Kennelliiton rekisteröinti-, tunnistusmerkintä- ja rokotusmääräykset. Tarkastus voidaan jalostustieteellisen toimikunnan erillisellä päätöksellä tehdä myös rotuunotettaville koirille ja sellaisille koirille/roduille, joille anotaan Kennelliiton rekisteröintiä.

Jotta koira voi saada virallisen jalostustietojärjestelmään kirjattavan tuloksen, tulee sen olla täyttänyt tarkastuspäivänä 18 kk.

Jalostustarkastuksissa noudatetaan Kennelliiton antidopingsääntöä sekä yleistä jääviyssääntöä.

Juoksuaikainen narttu voi osallistua tarkastukseen viimeisenä, jos järjestäjä antaa siihen luvan.

Tarkastukseen ei saa osallistua:

- sokea, sairas tai loukkaantunut koira
- 30 vuorokautta ennen arvioitua penikoimista (arvioitu aika = 63 vrk ensimmäisestä astutuksesta) ja alle 75 penikoimisen jälkeen
- koira, joka on vihainen ihmisille
- koira, jolla on osallistumiskielto Kennelliiton alaisiin tapahtumiin

Tarkastukseen voi järjestäjälle annettavan ennakoilmoituksen perusteella osallistua, mutta ei saada hyväksytyä tulosta:

- molemminpuolisesti kuuro koira
- toisille koirille vihainen koira

Jalostustarkastukseen osallistuvalla koiralla ei saa olla kuonokoppaa tai -pantaa.

Ilman osallistumisoikeutta tarkastetun koiran tulokset mitätöidään.

5 Ilmoittautuminen tarkastukseen ja siitä pois jääminen

Järjestäjälle tehtävän ilmoittautumisen lisäksi tulee koiralle tilata ennen tarkastuksen alkua sähköinen lähete ulkomuodon jalostustarkastukseen.

Järjestäjä määrittelee ilmoittautumiskäytännön ja ilmoittautumismaksun. Ilmoittautumismaksu palautetaan koiran tai ohjaajan sairastumisen tai loukkaantumisen vuoksi ja nartun juoksun alkaessa siinä tapauksessa, että juoksuisten narttujen osallistumisoikeutta on rajattu yhdistyksen toimesta. Sairastumisesta tai loukkaantumisesta voidaan vaatia lääkärin- ja/tai eläinlääkärintodistus.

Poisjäännistä on ilmoitettava tarkastuksen järjestäjälle ennen tilaisuuden alkua järjestäjän ohjeistamalla tavalla.

6 Ulkomuodon jalostustarkastaja

Tarkastuksen voi suorittaa rodun arvosteluoikeudet omaava ulkomuototuomari yksin, tai kaksi rotujärjestön nimeämää muuta ulkomuodon jalostustarkastajaa yhdessä.

7 Järjestämisluvan myöntäminen

Tarkastettavan rodun ihanneprofiili tulee olla hyväksytty Kennelliitossa ja julkaistu viimeistään 30 vrk ennen tapahtumaa. Rotujärjestö voi delegoida ihanneprofiilin julkaisemisen alaiselleen yhdistykselle.

Tulevista tarkastuksista tulee ilmoittaa Kennelliittoon vähintään 30 vrk ennen niiden järjestämistä Kennelliiton ohjeistamalla tavalla.

8 Tapahtuman siirto tai peruutus

Tapahtuman siirrosta tai peruutuksesta ilmoitetaan Kennelliittoon välittömästi.

9 Tulosten kirjaaminen

Tarkastaja hyväksyy ulkomuodon jalostustarkastuslomakkeen. Lomakkeeseen on kirjattu myös rodun ihanneprofiili. Kopio lomakkeesta annetaan koiran esittäjälle.

Lomakkeessa tähdellä (*) merkityt kohdat arvostellaan suhteuttaen ominaisuutta koiriin yleensä, ei suhteessa kyseisen rodun rotumääritelmään. Ihanteet ja hyväksyttävät arvot määrittelevät, mitä näissä kohdissa tulisi olla rotumääritelmän mukaan. Lomakkeessa kuvataan koiran ominaisuudet rodulle ja/tai yksilölle soveltuvin osin. Kohta jätetään tyhjäksi, jos sitä ei voida arvostella (esim. karvattomille koirille ei merkitä mitään kohtaan Karvanlaatu).

Tarkastukseen vaikuttavasta vammasta voidaan esittää Kennelliiton virallinen eläinlääkärintodistus. Tieto todistuksesta ja vammasta kirjataan jalostustarkastuslomakkeeseen.

Jalostustarkastustulokset ovat virallisia sekä julkisia. Tarkastustulos tallennetaan Kennelliiton jalostustietojärjestelmään jalostustarkastajan tai rotuyhdistyksen nimeämän henkilön toimesta valitusajan umpeuduttua.

Jalostustarkastuksen tulos

Hyväksytty

Koirassa ei ole havaittu ihanneprofiiliin verraten hylkääviä virheitä tai puutteita ja koiran ominaisuudet vastaavat jalostustavoitteita. Koiralla voi olla jalostuksellisesti merkityksettömiä tai vähämerkityksellisiä puutteita. Koiralla voi olla myös jalostuksessa huomioitavia selkeitä yksittäisiä virheitä tai puutteita, jotka ovat kokonaisuuden tai jalostuksen kannalta merkityksellisiä. Virheet eivät kuitenkaan saa olla sellaisia, jotka heikentävät koiran hyvinvointia tai elämänlaatua.

Tuloksen ”jalostustarkastus hyväksytty” voi saada kastroinnin syystä riippumatta, jos uroksella on ennen kastroidintia annettu todistus normaaleista kiveksistä.

Hylätty

Koira on selvästi ei-rodunomainen. Koirassa on yksi tai useampi sellainen ihanneprofiilissa hylkääväksi määritelty tai muu vakava virhe, joka haittaa koiran terveyttä tai yleistä hyvinvointia ja jolla on jalostuksellista merkitystä.

Keskeytetty

Koira ei voi arvioida kaikkien ominaisuuksiensa osalta tai koiran jalostustarkastus on jouduttu keskeyttämään muusta syystä.

10 Tarkastuksen uusiminen ja keskeyttäminen

Koiran osallistuessa tarkastukseen useamman kerran, tulee tarkastusten väli olla vähintään 6 kuukautta. Poikkeuksena edellisestä voidaan loukkaantumisen vuoksi keskeytetty tarkastus uusia koiran kuntouduttua, ei kuitenkaan enää samana päivänä.

Olosuhteiden vuoksi tilapäisesti keskeytettyä tarkastusta voidaan jatkaa jalostustarkastajan harkinnan mukaan.

11 Siirto rodusta tai rotumuunnoksesta toiseen

Jalostustarkastuksessa voidaan tehdä siirto rodusta tai rotumuunnoksesta toiseen näyttelysääntöjä täydentävissä ohjeissa listatuilla roduilla. Siirto edellyttää, että tarkastuksen tekee ulkomuototuomari ja tarkastuksen yhteydessä täytetään ”Siirto rodusta toiseen” -lomake.

12 Ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä

Tarkastuksissa noudatetaan ohjetta koiran käyttäytymisestä tehtävistä ilmoituksista.

13 Valitukset ja erimielisyydet

Jalostustarkastajan arvostelusta voi valittaa vain tarkastajan toimittua tämän ohjeen tai hyvän tavan vastaisesti. Valituksissa noudatetaan Kennelliiton yleistä muutoksenhakumenettelyä.

14 Pakottavat syyt ja poikkeustapaukset

Kohtuuton häiriö tarkastuksen aikana

Force majeure -tilanteet; toimihenkilöiden estyminen tai olosuhdemuutokset, jolloin tarkastusta ei voida järjestää tasaveroisesti osallistujille. Koirien tai ihmisten hyvinvointi on vaarassa.

Kennelliiton hallitus voi pakottavista syistä rajoittaa tarkastuksiin osallistumista tai antaa muita niiden toimeenpanoa koskevia erikoismääräyksiä.

Poikkeustapaukset

Kennelliiton jalostustieteellisellä toimikunnalla on oikeus erittäin painavista syistä yksittäisessä poikkeustapauksessa myöntää erivapaus tämän ohjeen määräyksistä.